

УДК 811: 378. 147 (063)

В 43

*Регістраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(посвідчення № 612 від 22 грудня 2022 року)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням
Вченої ради Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
(протокол № 8 від 01 травня 2023 року)*

Редакційна колегія: С. В. Варава (відповідальний редактор), О. М. Вержанська., І. В. Сухова, С. С. Нечипоренко (технічний редактор)

Адреса редакційної колегії: 61022, Харків, майдан Свободи, 4,
Навчально-науковий інститут міжнародної освіти
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Відповідальність за достовірність викладених фактів, аутентичність цитат, правопис, стиль, а також правильність списку використаних джерел несуть автори тез, які включені до електронної збірки.

Викладання мов у закладах вищої освіти на сучасному етапі.
Міжпредметні зв'язки : тези XXV Міжнародної наук.-практ.
конф. (1–2 червня 2023 року, м. Харків, Україна).
[Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна,
2023. – (PDF 180 с.)

До електронного збірника включено тези доповідей, присвячені теоретичним питанням мовознавства і практичним проблемам викладання мов у вищій школі. Матеріали доповідей відображають проблеми теорії та практики методики викладання мов у закладах вищої освіти України й досвід науковців, викладачів англійської та української мов як іноземних. Розглядаються психолого-педагогічні та лінгводидактичні особливості навчання іноземних студентів, місце міжкультурної комунікації, міжпредметна координація, формування професійної компетентності студентів. Висвітлено теми, пов'язані з мультимедійними технологіями в сучасній освіті: створення курсів дистанційного навчання, електронних підручників, словників, навчальних презентацій, тестів; впровадження до навчання ресурсів Інтернет, новітніх технічних засобів.

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2023

PAVING THE WAY TO LIFELONG LEARNING

Vysotska O. A.

Ukraine, Kyiv, Borys Grinchenko Kyiv University

The main skills crucial for people living in the XXI century are the so-called four C's: Creativity, Collaboration, Communication, and Critical Thinking.

With the volume of information multiplying with every passing day, in addition to the Four C's, educationalists also speak about lifelong learning (LLL), *i.e.* necessity to develop knowledge and skills throughout life.

Today's students, tomorrow's professionals should know how to get new information, how to analyze it, reflect on it, and apply it. If school and university students get accustomed to learning and, especially, learning by themselves during the years of formal education, they will continue doing that and develop when their formal education is over. Thus, it seems to be logical to add one more significant element to the Four C's. It is the ability to master new knowledge and skills and develop them during the whole life.

A bright example of the strive for LLL is manifested in the interest to foreign languages which is experiencing a real boom in today's Ukraine. Ukrainians have got the opportunity to travel, to get education abroad, to work for international companies, etc. The process was accelerated by the active phase of the war, with thousands of people being forced to leave Ukraine for other countries. People understood the importance of a foreign language proficiency. A lot of them blame themselves for missed opportunities in mastering foreign languages when they were at school or studied at universities. Some of them have started attending various language schools, others try to find a private language tutor, actively filling in the gap and making up for the lost time. However, if they have recently left schools or universities, if they have reached the B1-B1+ level of language proficiency, studying there (the level of the Independent User), they can continue mastering the language by

themselves. There are lots of tools, instruments, and materials available for that.

The question arises what is required for making students able to continue their development when their formal education is over, what is needed to make learning sustainable in a knowledge-based society, what opportunities should be available, and skills and competences developed. It is possible to highlight some of them: developed ability to identify one's capacities, to focus, to deal with complexity, to critically reflect, to make decisions, to learn and work both collaboratively and autonomously, to organise one's learning, to seek support where and when appropriate, to identify and set goals, to motivate oneself [2: 11].

It is also important to be able to evaluate achievements and progress, to monitor one's development and success. That is why today more and more attention has been attracted to alternative assessment.

Nobody denies the importance of traditional assessment. As a rule, it mainly focuses on students' achievement, on their knowledge and language skills. However, it may be biased and stressful, as well as it may cause anxiety on the part of students. Alternative assessment does not replace the traditional one but rather complements it. It focuses on "doing", on students' performance, ability to use the language when fulfilling real world activities, when working at their research, participating in projects, conducting experiments, etc. It develops their cognition, their problem-solving abilities, and may establish good rapport with teachers. At the same time, it develops skills of LLL. What is more, students are able to monitor their achievements and success as it is performed with the involvement of students or by students themselves. It provides an opportunity for learners to assess their own language competences.

If to speak about foreign languages, alternative assessment may be implemented in the form of reading logs, case studies, presentations, role plays, language portfolios when students may use various rubrics, criteria, and "can do" statements (see CEFR) [1], developed by them or teachers. This form of assessment motivates

students: they monitor their own success and have a chance to reflect on their strengths and weaknesses.

The changes in the society put forward new tasks the education system faces in addition to the standard objectives of teaching and research – developing the ability to learn throughout the life. There should be corresponding changes in curriculums, teaching process itself, technological tools used in the process of teaching and assessment. “HEIs [higher education institutions] are part of formal education systems and thus play a particular function in society. This implies a responsibility, reflected in HEIs ‘third mission’, to engage with the wider public and respond to societal needs. LLL has vast potential to realise this goal through expanding access and increasing participation in higher education.” [3:5] HEI can promote the spread of LLL in the society and “foster the transformation of HEIs into lifelong learning institutions” [*Ib.*]

Thus, LLL is one more mission faced by universities. The skills and competences required for it can and should be developed by all subjects, and teaching foreign languages has huge potential in implementing this mission.

References

1. Council of Europe. (2017). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume with New Descriptors. Provisional Edition.* Council of Europe. 230 p. Available at www.coe.int/lang Accessed 3 August 2021.
2. European Commission. (2019). *Key Competences for Lifelong learning.* European Union: Publishing Office of the EU. 17 p. 3.
3. The UNESCO Institute for Lifelong Learning. (2022). *Policy brief: The contribution of higher education institutions to lifelong learning.* New York, United Nations. 12 p. Available at: <https://www.uil.unesco.org> Accessed 10 August 2022.

ЗМІСТ

Асилгараєва А. А. МЕТОДИ КОРЕКЦІЇ ТА ПОДОЛАННЯ КОМУНІКАТИВНО-МОВНИХ БАР'ЄРІВ У СТУДЕНТІВ ЗВО ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	5
Басанець В. Ф. ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	8
Berdnyk L. V. INTERDISCIPLINARY COLLABORATION FOR TEACHING TECHNICAL TRANSLATION AND PROFESSIONALLY ORIENTED FOREIGN LANGUAGE IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION	11
Білик О. М., Борисова А. О. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	14
Вереїгіна І. А., Добровольська Н. Л., Попель О. В. ЯДРО КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕСУРСИ ДЛЯ ЙОГО АКТИВІЗАЦІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	18
Vysotska O. A. PAVING THE WAY TO LIFELONG LEARNING	21
Вишнякова Д. В., Ніколаєва А. М. ЛІНГВОКРЕАТИВНА СКЛАДОВА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ	24
Гармаш О. М. ДОРОСЛІ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ІНЩОМОВНОЇ ОСВІТИ	27